

SPESIALENHETEN FOR POLITISAKER

PÅTALEVEDTAK

SAK NR 14884443 553/19-123

**ETTERFORSKING AV POLITIBETJENT A VED SØR-VEST
POLITIDISTRIKT FOR UFORSIKTIG OMGANG MED SKYTEVÅPEN****Anmeldelsen**

Sør-Vest politidistrikt varslet 20. august 2019 Spesialenheten for politisaker om et vådeskudd ved Vatne skytebane i Sandnes. Politibetjent A hadde avfyrt skuddet og truffet seg selv i låret.

Ved påtegning 22. august 2019 oversendte politidistriktet anmeldelse av hendelsen.

Spesialenhetens etterforskning

Spesialenheten har fra Sør-Vest politidistrikt mottatt utskrift fra politioperativt system (PO-logg) for hendelsen.

Politibetjent A er avhørt med status som mistenkt. Med samtykke fra A er det innhentet journal fra Stavanger Universitetssykehus knyttet til den aktuelle hendelsen.

Politioverbetjent B og politiførstebetjent C, som er instruktører for IP-personell i Sør-Vest politidistrikt, er avhørt som vitner. Politibetjent D er avhørt som vitne.

På anmodning fra Spesialenheten ble pistolen, hylsteret og belteriggen sikret og fotografert. Sør-Vest politidistrikt har utarbeidet illustrasjonsmappe.

Spesialenheten har innhentet Sør-Vest politidistrikts Spesialinstruks for bevæpning - oppbevaring av våpen og ammunisjon, Politidirektoratets rundskriv 2016/004 "Direktiv for forvaltning av politiets tjenestevåpen og ammunisjon" og Politidirektoratets rundskriv 2013/013 "Direktiv for forvaltning av politiets tjenestevåpen og ammunisjon". RPOD-2019-3 var ikke trådt i kraft på tidspunktet for handlingen. Spesialenheten har også mottatt undervisningsplanen for IP4 i Sør-Vest politidistrikt.

Nærmere om sakens faktum

Tirsdag 20. august 2019 var det IP4 trening på Vatne skytebane i Sandnes. IP4-personellet skal hvert år gjennomføre 48 undervisningstimer. Plan for undervisningen er utarbeidet av Politihøgskolen, og planen for den aktuelle dagens trening var opplæring og forberedelser til godkjenningsskyting. Ved oppstart ble sikkerhetsreglene

Spesialenheten for politisaker

Post: Postboks 93, 2301 HAMAR
Tel: 62556100 Faks: 62556102
E-post: post@spesialenheten.no

gjennomgått. Bakken på skytebanen er av grus, og skytterne hadde på vernebriller, lett og/eller tung vernevest og hørselsvern. Det var oppholdsvær og gode skyteforhold. Etter at instruksjoner og øvelsesskyting med MP5 var gjennomført, var det en kort pause før øvelsesskyting med pistol P30. Det ble brukt helmantlet ammunisjon.

På bakgrunn av politioverbetjent B, politiførstebetjent C, politibetjent D og politibetjent As forklaring, legger Spesialenheten til grunn at de 21 skytterne var delt i to lag på henholdsvis 10 og 11 skyttere. Skytterlaget sto på linje med god plass mellom hver skytter. Der var tre instruktører. Politioverbetjent B var skytebaneleder, og sto i midten og styrte øvelsene og instruksjonen. Politiførstebetjent C var instruktør og sto på høyre side av standplass. Hans oppgave skulle ivareta sikkerheten, samt gi råd og hjelp i skytemessige tema. Politiførstebetjent C sto nærmest politibetjent A, på skrått til venstre og et par meter bak henne. As makker, politibetjent D, sto fire-fem meter bak politibetjent A. Politibetjent A brukte skyteskive 21, og sto ca. 20 meter fra skyteskivene.

Skuddet ble avfyrt i forbindelse med trekkøvelse fra hylster. Øvelsen besto i å skyte skudd på fri tid. Utgangsposisjon var stående med våpen i hylster. På lydsignal skulle pistolen trekkes opp i ferdigstilling, og deretter skulle det avfyres et skudd mot skyteskiven. Under øvelsen skulle skytterne stå vendt med våpenet i tilnærmet 90 graders vinkel mot skyteskivene. Den aktuelle dagen handlet øvelsen om å bruke den tiden de trengte for å få opp våpenet og avgi et godt skudd. Politioverbetjent B forklarte hva som skulle gjøres, og fokuserte på at treff er viktigere enn tid, og at fingeren ikke skal inn i avtrekkeren før våpenet rettes mot skyteskivene. Det var ingen som ga uttrykk for at øvelsen ikke var forstått.

Politiførstebetjent C har forklart at det på denne typen pistol er en slags "dødgang" på avtrekkeren som gjør at man må "preppe" før avtrekket. Dette fungerer som en liten sikkerhetsventil. Under instruksjonen var det et tema at våpenet skal opp i høy ferdigstilling, og deretter rettes mot skyteskivene. Tjenestepersonene skulle forsøke å hente inn "preppen" før de hadde strake armer og var klar til å skyte, men skulle ikke innhentes før våpenet var rettet mot skyteskiven.

Politibetjent A avfyrte skuddet mens våpenet ble trukket opp fra hylsteret. Politiførstebetjent C oppfattet at politibetjent As våpen hele tiden var såpass nært inntil kroppen hennes, med pipen pekende nedover, at det ikke var fare for andre. Treffpunktet for skuddet illustrerer også at våpenet ble holdt tett på kroppen med pipen pekende nedover. Heller ikke tidligere under øvelsen ble det observert noen risikoatferd fra politibetjent As side.

Politibetjent A har forklart at det som ble formidlet fra instruktørene var klart og tydelig for henne. Hun var ikke usikker på hva hun skulle gjøre. Hun traff svært godt med skuddene, og opplevde at pistolskytingen gikk bra. Hun husker at politiførstebetjent C kom bort og sa at hun skjøt veldig bra, men at hun kunne spare opptil et sekund dersom hun "preppet" tidligere. Da A skulle skyte igjen var hun fokusert på å få til dette. Hun forsto først ikke hva som skjedde da hun ble truffet. Hun tenker at skuddet må ha gått av etter at hun trakk pistolen opp fra hylster og i sammenheng med at hun hadde stort fokus på hastighet og "prepping". Hun brukte nok for stor kraft idet hun tok fingeren på avtrekkeren for å "preppe". Hun hadde kontroll på hvilken retning våpenet pekte, og kan ikke se at det på noe tidspunkt oppsto fare for andre.

Der var innskudds åpning oppe på høyre lår, og utgangssår lenger nede på det samme låret. Det ble gitt førstehjelp på stedet.

Spesialenhetens vurdering

Spesialenheten for politisaker skal etterforske og påtaleavgjøre saker der det er spørsmål om ansatte i politiet eller påtalemyndigheten har begått straffbare handlinger i tjenesten, jf. påtaleinstruksen § 34-1.

Saken er for politibetjent A vurdert etter straffeloven § 188 om uforsiktig omgang med skytevåpen. Det følger av Ot.prp. nr.8 (2007-2008) at bestemmelsen med enkelte endringer erstatter straffeloven 1902 § 352, og i hovedsak viderefører gjeldende rett.

Straffansvar etter straffeloven § 188 er betinget av at gjerningspersonen har brukt eller behandlet skytevåpenet på en uforsiktig måte, og at denne opptrreden er egnet til å volde fare for andres liv eller helse. Det kreves ikke at handlingen faktisk har voldt fare for andre. Det er tilstrekkelig at adferden objektivt sett var egnet til dette. Av rettspraksis vises det blant annet til Rt-1989-439 og Rt-1993-96. Fare for lovovertræderens eget liv eller helse rammes ikke. Det samme gjelder fare for materiell skade.

Skyldkravet er blandet. Det kreves forsett i forhold til den omstendighet at man har med et skytevåpen å gjøre. Det er tilstrekkelig med uaktsomhet i forhold til den "uforsiktige omgang" som er "egnet til å volde fare". Det store farepotensialet som gjelder ved uforsiktig omgang med skytevåpen er grunnen til at aktsomhetskravet skal fortolkes strengt.

Spesialenheten mener at politibetjent A behandlet skytevåpenet på en uforsiktig måte da hun avfyrte skuddet som traff henne i låret. Det må imidlertid legges til grunn at hun holdt tjenestepistolen i sikker retning og at avfiringen ikke var egnet til å volde fare for andres liv eller helse. Saken henlegges derfor for politibetjent A som intet straffbart forhold anses bevist.

Vedtak

Saken henlegges for A som intet straffbart forhold anses bevist.

A underrettes om vedtaket.

Kopi av vedtaket oversendes Politimesteren i Sør-Vest politidistrikt orientering.

Sjefen for Spesialenheten for politisaker, 9. desember 2019

Liv Øyen
fungerende sjef

Camilla Lie
juridisk rådgiver